

Látom a szemeket

*Látom a szemeket: kékek, feketék, barnák,
látom őket, mintha visszapillantó-tükörben
állt volna meg velük az idő.
Sálak, vállkendők, hajak hánykolódnak
a körutak borzas forгатagában,
de a moccanatlan szemek azt kérdik reggelente:
kik vagyunk? hova sietünk?
s kinek a világát nézzük mi napról-napra?*

*Látom a szemeket, látom a vért is bennük,
a gyászokcsik küllőit sáros levelekkel,
a megfegyelmezett márványerdőt
s golyók villámló emlékét
egy csömörödésig újraképzelt háborúból
s a szemek azt kérdik: hány útunk van még az utolsó előtt?
hány hóesés? hány beszegetlen, júliusvégi éj?
hány földúlható fény- és lomb-kazal?*

*Látom a szemeket: kékek, feketék, barnák,
föl-fölszökösnek az égre s ott tébolyognak,
mint letiport búcsújáróhelyen a koldusok.
Hordja rájuk a szél a szemetet, a lenti mocskot,
csapkodja föl a világ füstjét
s a kivörösödő szemek azt kérdik moccanatlan:
van-e még föld a Földön kívül
s szép, céda holdak? — vagy már csak űr van?*

*Látom a szemeket s magamat látom bennük:
egy másik szem hiányát, mely összekötne
engem egy bokor szívével, jóslatos árnnyal.
Mozdulna csak s én mozdulnék vele
észak felé vagy délre, a csillaggal teleszórt városok
héja alól el az éjszaka zugáig,
hol két szem nézné betelve egymást,
két szem: egymás megistenülő vendégei.*

Grúz cserépdobok

Csak a szemem súrolja ezeket a sorba rakott, parádés cserépdobokat. Csak a pillantásom korcsolyázik a rájuk feszülő, sárga kecskebőrön. Hangok szarkofágjai — állnak a kőpadlón egymás mellett, múzeumi fegyelemben. Grúzia százéves mohá-ja virágozik bennük legbelül.

Egy kő koppan le a kőre s megrezzennek.

Egy fekete selyemkendő vágódik föl az égre a sasok közé s hűvösen megborzongnak.

Őszvérek, lovak fogán kopog a júniusi jégverés Kahétia hegyei között — hallod a dobok múltját ebben a jégverésben? Döb-döb-döb: paták dübögnek, sziklavár-ból lelökött kövek s a templom előtt fekete férfiak járnak a kardos táncot. Ott va-gyok köztük én is, nem tudok másutt lenni! Ó, a koponyám, ó, a bőröm, ó, a legyő-zettek megvert csontja! Vesztesnek láthat, aki lát, pedig nem lehet levérni engem, amíg a dobszót hallom. Fülemben, számba koronás féreg még az égből sem eshet. Döb-döb-döb. Sérthetetlen vagyok, mint kazaltűz száraz nyárban.

Vékony, fekete csík

*Mióta nem vele ébredek,
mióta nem vele ülök asztalhoz vacsorázni,
mióta a halál nevető számba ömlött
s beszorulok az esők közé,
mint vaskerítés feszes lécei közé gyerekkoromban:
egy vékony, fekete csíkot látok ugrálni hosszan a szemem előtt.
Közeledik, eltűnik, újra följön,
mintha imbolygó vérág hipnotizálna
reggeltől estig.*

*A múzeum vaskos oszlopai között is ott látom
a ferdén bezuhanó napsütésben,
szobrok hó-szája előtt januárban
és nők arca mellett piacon, utcán,
a földalatti mozgólépcsőjén álldogálva.
Amerika múlik el bennem, a Nagy Tavak fénye,
mint amikor a villanyt lekapcsolják.
Kapkodom a fejem s tétován hinni kezdem,
hogy tán a holtak is csapodárok
s nem hagyják abba titkos játékukat,
ha már elkezdték életükben.*

*Forog a szél a szikár rakpartokon,
kalapot billent meg és háztetőket,
vizet csal föl a magasba a Duna közepéből
s a fekete tűnemény ott is ottlebeg
az ágaskodó víztölcsér körül,
húzza a szememet, csalja maga után,
mint foglyul ejthetetlen, fekete hajszál.*

CSÁNYI ÉVA GRAFIKÁJA